

Kallion seurakunnan lausunto sisäisten vuokrien ja määrärahojen jakomalleista

Yleistä

Pidämme mallien kehittelyn tavoitteena olevaa tasapuolisuutta tärkeänä arvona. Tasapuolisuus usein käsitetään niin, että kaikille pitäisi olla sama. Tätä emme kannata. Helsinkiläisten todellisuus eri puolilla kaupunki kuitenkin vaihtelee ja pitäisimme oikeudenmukaisuutta keskeisempänä arvona, kuin tasapuolisuutta. Seurakunnat eivät ole valinneet historiaansa tai esimerkiksi voineet vaikuttaa siihen, millainen kirkko heidän alueellaan on. Jokaiselle seurakunnalle kuitenkin kuuluu kirkkolain mukaisesti kirkko.

Pitkäjänteisyys on tärkeä arvo päätöksenteossa. Kallion seurakunnassa on tehty mittavia tilaluopumisia yhteisten linjausten mukaan. Jatkossakin pidämme arvona, sitä, että päätökset tehdään ja johdetaan ja niistä myös vastataan lähellä ihmistä. Arvostamme sitä, että tilavuokramalleissa on pyritty pääsemään yhteisvastuullisuuteen suhteessa isoihin remontteihin. Korostamme kuitenkin, että tämä ei saa johtaa vastuuttomuuteen, vaan käytämme myös tiloihin seurakuntien jäsenen varoja.

Pidämme kaikissa malleissa onnistuneena sitä, että yhtymän vieraskielisen työn todellisia kustannuksia on nyt huomioitu malleissa.

Pidämme ennakoitavuuden kannalta ongelmallisena, että emme luota tehtyihin laskelmiin. Niistä puuttuu ymmärtääksemme sellaisia esimerkiksi sisäisiin vuokriin liittyviä tulevia eriä, ettei niiden pohjalta voi aidosti arvioida tulevaa.

LAUSUNTO SISÄISISTÄ VUOKRISTA

Kysymys 1. Mikä sisäisten vuokrien malleista olisi mielestänne paras? Millä perusteilla?

Kannattamme ensisijaisesti mallia B.

Kuten esittelymateriaalissa todetaan, niin se lisää jonkun verran nykyisen mallin tasapuolisuutta ja ennakoitavuutta. Siinä oleva heikkous koko Helsingin tarpeiden huomioimisesta voidaan toteuttaa yhteisellä keskustelulla. Tätä keskustelua olisi tärkeä käydä ja seurakuntana olisimme siihen mieluusti valmiita.

Malli B vastaisi keskustan suurten kirkkojen osalta nykyistä mallia lisättynä nyt käytössä olevalla tasapainotusmäärärahalla. Materiaalissa esitettyä ”nykyistä mallia” sellaisenaan ei otettu koskaan käyttöön, sen merkittävien ongelmien vuoksi.

Suurin ongelma nykymallissa ovat olleet suurten korjauskulujen vyöryttäminen kokonaisuutena yksittäisille seurakunnille. Pohdimme mistä 5 miljoonan euron raja tuli. Esitämmekin valmistelussa lisäksi tutkittavan korjausten yhteisvastuullisuuden laajentamista esimerkiksi niin, että kaikki suuret (esim. yli 1 miljoona) investoinnin rahoitetaan joko yhteisesti tai erillisen investointivarauksen avulla.

Kysymys 2. Miten suhtaudutte muihin esitettyihin sisäisten vuokrien malleihin? Tulisiko malleja vielä jollain tavalla kehittää?

Emme kannata mallia C. Tilat ovat teologisesti ja toiminnallisesti yksi merkittävin seurakuntien käytössä oleva resurssi. Tämä malli johtaisi siihen, että päätösvalta ja kehittämismahdollisuus tilojen osalta siirtyisi yhtymään ja pois paikallisseurakunnilta. Järjestelmä pienentäisi seurakunnan mahdollisuuksia kehittää työtä, tasapainottaa taloutta tai muuttaa resurssien painopistettä. Malli vaarantaisi seurakuntien

toiminnallisen itsenäisyyden ja siirtäisi Helsingin seurakunnissa merkittävää toiminnallista ja taloudellista valtaa yhtymään.

Malli C johtaisi myös siihen, että käytännössä YKN ja YKV käyttäisivät merkittävän osan ajastaan kiistellessään seurakuntien tiloista. Ja lopullisesti päätösten henkinen ja hengellinen johtaminen jäisi kirkkoherralle ja seurakuntaneuvostolle, jolla ei asiassa ole ollut päätösvaltaa. Tämä lisäisi kokemusta epäoikeudenmukaisuudesta ja kuulemattomuudesta sekä aiheuttaisi yhteisten päätöselinten merkittävän roolin muutoksen. Tiloista luopuminen on nyt vaikeaa, mutta koska ne ovat seurakuntalaisten tiloja, niin niistä luopumispäätökset pitääkin johtaa harkiten ja huolella lähellä toimijatasoa.

Kun selkeästi on yhteisesti todettu, ettei käyttöön otettu sisäisten vuokrien malli ollut onnistunut, olisi järkevää ollut tehdä laskelmat myös edellisestä, varsin pitkään käytössä olleesta mallista. Olisiko se ollut jopa nyt kehitettyjä uusia malleja parempi. Sen teologinen intentiohan oli turvata Kirkkolain mukaisesti kaikille kirkko (kirkkosalista ei peritty vuokraa) ja tämä tasasi varsin oikeudenmukaisesti kirkkojen erilaisuutta.

Emme kannata myöskään mallia A.

Kysymys 3. Kenelle/keille kirkkojen sisäänpääsymaksuista kertyvät tulot kulujen jälkeen mielestänne kuuluisivat jatkossa ja millä jakosuhteella? Vaikuttaako valittava sisäisten vuokrien malli asiaan?

Kysymys on tässä yhteydessä irrallinen ja mittaluokaltaan muista tänä syksynä esillä olevista kysymyksistä poikkeava. Tällaisten yksittäin ratkaistavien kysymysten paikka olisikin yhteisissä keskusteluissa, joissa niihin varmasti löydettäisiin oikeudenmukainen ja tasapuolinen ratkaisu. Seurakuntien varainhankintaan liittyy merkittäviä kuluja ja vaativaa kehittämistyötä, jossa kateuden kylväminen yhteiseen päätöksentekoon ei innosta toiminnan kehittämiseen. On yhteinen etu, mikäli Helsingissä pystytään hankkimaan ulkopuolista rahoitusta. Päätös tästä voidaan tehdä mallin valinnan jälkeen ja olemme valmiita tähän keskusteluun.

LAUSUNTO MÄÄRÄRAHAJAKOMALLISTA

Kysymys 1. Kumpi seurakuntien määrärahojen jakomalli on mielestänne paras? Millä perusteilla?

Kannatamme mallia 2. On teologisesti selvää, että luterilaisen kirkon tehtävä liittyy koko alueensa palveluun ja ulospäin suuntautuvaan työhön. Kirkko on olemukseltaan uloskatsova ja missionäärinen. Jos mallin mukaisesti toiminnallisesti käperryimme sisäänpäin jäsenpalvelulaitokseksi, kokonaisvastuu alueesta katoaa. Näin emme voi puhua myöskään tavoitteestamme kasvavasta kirkosta. Alueella asuvat aiheuttavat seurakunnalle myös kustannuksia mm. hautaan siunaamisen, evankelioinnin, diakonian, yhteiskunnallisen työn kautta. On iso teologinen ja periaatteellinen ratkaisu, mikäli päädymme kaventamaan ymmärrystämme kirkon työn kattavuudesta vain jäseneduiksi.

E erityisen tärkeänä pidämme, että mallissa huomioidaan työvoimainsentiivisenä kirkkomme perustehtävänä rippikoulutyö. Toivomme, että nykyisistä erillistä tasausmekanismeista päästään jatkossa eroon ja rahoitusmalli huomioi suoraan todelliset rippikoulun käyneiden luvut. Koska rippikoulun kehittäminen ja sen vetovoimasta huolehtiminen on tulevaisuudessakin tärkeää, tulee rahaa ohjata jakomallissa niille seurakunnille, jotka varsinaisesti toteuttavat rippikoulut. Tämä näyttää olevan myös eri asia kuin rippikouluikäluokan suuruus. Muutenkin haluamme lausua, että määrärahamallien tulisi palkita tehdystä työstä ja toiminnasta. Staattisiin olosuhteisiin seurakunnat eivät voi vaikuttaa, mutta voimme vaikuttaa siihen, miten hyvin teemme meille uskotun työn.

Kysymys 2. Miten suhtaudutte toiseen esitettyyn malliin jakaa määrärahat seurakuntien kesken? Tulisiko malleja vielä jollain tavalla kehittää?

Pidämme ongelmallisena Kirkko Helsingissä -strategian mainitsemista määrärahaossa. Koska erikseen on vielä strategian toimeenpanon määrärahat, niin asia kertaantuu nyt useamassa kohdassa. Seurakuntien työn ensisijaisena ohjurina on seurakuntien omat strategiat, joita varten seurakunnalla on tilat ja joita varten seurakunta saa myös määrärahat.

Kallion seurakunta pitää hyvänä ja monipuolisena esitettyjä diakonisen mallin kriteerejä ja pohti niiden soveltamista molemmissa malleissa. Alueellisen avun tarpeen huomioiminen rahanjaossa ja sen varmistaminen on kirkon itseymmärryksen ja tehtävän vuoksi tärkeää.